

RJA dažādības, vienlīdzības un iekļaušanas politika

Preambula

Studiju procesi, pētniecība, zināšanu apmaiņa un starptautiskā darbība, kā arī atvērtība jaunām idejām Rīgas Juridiskajā augstskolā (turpmāk – RJA) rada vidi, kurā sastopas dažādi cilvēki ar atšķirīgiem viedokļiem un pieejām.

RJA dažādības, vienlīdzības un iekļaušanas politikas (turpmāk tekstā – Politika) mērķis ir nodrošināt vienlīdzīgu, tolerantu un iekļaujošu studiju, darba un sadarbības vidi, kur ikviens jūtas pieņemts un var pilnībā īstenot savus profesionālos, akadēmiskos un sociālos mērķus.

1. Politikā lietotie termini

1.1. Dažādība - individuālo atšķirību akceptēšana un veicināšana studiju un darba vidē, kā arī sadarbības projektos, iekļaujot vai iesaistot cilvēkus no dažādām sabiedrības grupām.

1.2. Sabiedrības grupas – cilvēku grupas, kuras atšķiras pēc ģimenes stāvokļa, vecuma vai paaudzes, dzimuma, veselības stāvokļa, t.sk. invaliditātes, valodas, etniskās piederības, ādas krāsas, izcelsmes vietas vai valsts piederības, seksuālās orientācijas, dzimuma identitātes, neirodiversitātes, izglītības tradīcijas, sociāli ekonomiskā statusa, darba pieredzes ilguma vai kvalifikācijas, kā arī reliģiskās un politiskās pārliecības.

1.3. Tieša diskriminācija – cilvēka vai noteiktas sabiedrības grupas tiesību ierobežošana, liegšana un/vai atšķirīga, t. sk. mazāk labvēlīga, attieksme salīdzināmā situācijā saistībā ar to, ka cilvēkam vai sabiedrības grupai piemīt kāda no vispāratzītām diskriminācijas aizlieguma pazīmēm jeb pazīmēm, kuras raksturo konkrēto grupu un kuru tā nevar mainīt.

1.4. Netieša diskriminācija - cilvēka vai noteiktas sabiedrības grupas nostādīšana īpaši nelabvēlīgā situācijā, salīdzinot ar citu grupu šķietami neitrālā gadījumā (ar kādu leģitīmu noteikumu, kritēriju vai praksi). Izpaužas situācijās, kur cilvēkam nav liegtas tiesības īstenot savas tiesības tieši dēļ piederības pie noteiktas sabiedrības grupas, bet tomēr konkrētās grupas iespējas vai ieguvumi nav līdzvērtīgi.

1.5. Vienlīdzība – vienlīdzīgu iespēju, tiesību, pieeju resursiem un/vai statusa nodrošināšana.

1.6. Dažādības vadība – apzinātu darbību kopums, kuru mērķis ir atzīt, atbalstīt un pozitīvi novērtēt cilvēku vai sabiedrību grupu atšķirības, tās izmantojot kā organizācijas attīstības iespējas.

1.7. Iekļaušana – apzinātu darbību kopums dažādības veicināšanai, kuru mērķis ir nodrošināt vienlīdzīgas iespējas vai resursu pieejamību dažādām sabiedrības grupām un/vai jo īpaši tām grupām, kurām nepieciešamas papildu pūles un/vai resursi, lai piedāvātās iespējas izmantotu, jeb augstākiem sociālās atstumtības un diskriminācijas riskiem pakļautās sabiedrības grupas.

2. Vispārīgie noteikumi

2.1. Politika nosaka pamatprincipus, augstskolas mērķus un pasākumus, kā arī atbildības šādās jomās:

2.1.1. diskriminācijas novēršana un diskriminācijas gadījumu izskatīšana;

2.1.2. vienlīdzīgu iespēju nodrošināšana;

2.1.3. dažādības un iekļaušanās veicināšana.

2.2. RJA savā darbībā balstās ANO Vispārējā cilvēktiesību deklarācijā un Latvijas Republikas Satversmē noteiktajās cilvēktiesību normās, kā arī RJA Satversmē un Attīstības stratēģijā noteiktajā. Politikā iekļautie principi un pasākumi ir izstrādāti un tiek īstenoti, ievērojot

2.2.1. RJA Ētikas kodeksā noteikto;

2.2.2. ANO izvirzītos Ilgtspējīgas attīstības mērķus;

2.2.3. ANO Globālajā līgumā (*UN Global Compact*) principus.

2.3. Politika attiecas uz RJA studējošajiem, akadēmisko personālu, viespasniedzējiem, darbiniekiem, kā arī Valdes locekļiem. Diskriminācijas novēršanas un vienlīdzīgu iespēju nodrošināšanas principu ievērošanu RJA nodrošina attiecībā uz RJA reflektantiem, amatu kandidātiem, apmeklētājiem, līgumslēdzējiem, klientiem, piegādātājiem, sadarbības partneriem un citām ar RJA funkcijām saistītajām personām vai to grupām.

2.4. Vienu reizi trijos gados RJA rektors sagatavo pārskatu Valdei par paveikto augstskolā vienlīdzības nodrošināšanas un dažādības jomā sasniegtajiem rezultātiem, iezīmējot nākamajā periodā paveicamo, lai turpinātu veidot RJA kā augstskolu, kurā katrs ir gaidīts un var īstenot savu potenciālu.

2.5. Lomas un atbildības:

2.5.1. RJA rektors vai rektora deleģēta persona ir atbildīga par Politikas atbilstību ārējo normatīvo aktu prasībām, īstenošanu un izpildes pārraudzību;

2.5.2. RJA rektors sadarbībā ar programmu direktoriem ir atbildīgs par akadēmiskā personāla un viespasniedzēju iepazīstināšanu ar Politikā norādītiem principiem, organizējot dažādus pasākumus un ieviešot mērķtiecīgas aktivitātes;

2.5.3. RJA direktors ir atbildīgs par vispārējā personāla iepazīstināšanu ar Politikā norādītiem principiem, organizējot dažādus pasākumus un ieviešot mērķtiecīgas aktivitātes;

2.5.4. RJA programmu direktori ir atbildīgi par studējošo iepazīstināšanu ar Politikā norādītiem principiem, organizējot dažādus pasākumus un ieviešot mērķtiecīgas aktivitātes;

2.5.5. RJA Erasmus+ koordinators ir atbildīgs par iebrāucošo studējošo iepazīstināšanu ar Politikā norādītiem principiem, organizējot dažādus pasākumus un ieviešot mērķtiecīgas aktivitātes;

2.5.6. RJA studējošo, akadēmiskā personāla, viespasniedzēju un darbinieku neapmierinātību ar Politikas īstenošanu var izteikt, ierosinot sūdzību atbilstoši RJA sūdzību un priekšlikumu izskatīšanas noteikumiem, informējot par to RJA direktoru;

2.5.7. RJA studējošie, akadēmiskais personāls, viespasniedzēji un darbinieki ir atbildīgi par Politikā ietvertu principu ievērošanu, kā arī aizrādīšanu un ziņošanu neatbilstošas rīcības gadījumos, kas ir pretrunā ar Politikā iekļautajiem principiem, kā arī aizdomu par neatbilstošu rīcību gadījumos.

2.6. Politika var tikt pārskatīta pēc jebkura studējošā vai to grupas, darbinieka vai akadēmiskā personāla pārstāvja vai to grupas pamatota priekšlikuma iesniegšanas RJA rektoram.

2.7. Politiku publicē RJA mājaslapā.

2.8. Lai novērtētu Politikas īstenošanas efektivitāti, regulāri tiek mērīts:

2.8.1. izglītojošo pasākumu skaits, kuru mērķis ir dažādības, vienlīdzības un iekļaušanas principu popularizēšana;

2.8.2. personu skaits, kas piedalās pasākumos, kuru mērķis ir dažādības, vienlīdzības un iekļaušanas principu popularizēšana.

3. Diskriminācijas novēršana un diskriminācijas gadījumu izskatīšana

3.1. Tiešas un netiešas diskriminācijas novēršana ir būtisks priekšnosacījums Politikā iekļauto principu īstenošanai un mērķu sasniegšanai.

3.2. RJA stingri iestājas pret diskrimināciju, atšķirīgu attieksmi, vienlīdzīgu iespēju liegšanu un/vai jebkāda veida neiecietību pret cilvēku vai sabiedrības grupu, t.sk. arī ārpus augstskolas, atbilstoši Politikā norādītajām diskriminējošajām atšķirībām/pazīmēm. Ar atšķirīgu attieksmi un neiecietību Politikas izpratnē tiek saprasta arī verbāla, rakstiska pazemošana vai seksuāla aizskaršana.

3.3. RJA rada visus iespējamus apstākļus, kuros diskriminācija un atšķirīga attieksme nav iespējama, kā arī nodrošina iespējas ziņošanai, saskaroties ar šādiem gadījumiem.

3.4. RJA nodrošina taisnīgumu diskriminācijas gadījumu izskatīšanā.

3.5. Lai novērstu diskriminācijas un atšķirīgas attieksmes iespējamību, RJA veic šādus pasākumus:

3.7.1. organizē regulārus izglītojošus pasākumus, t.sk. kampaņas, mācības, diskusijas, fokusa grupas u.c. aktivitātes, par diskriminācijas un neapzinātas diskriminācijas atpazīšanu, rīcību šādās situācijās un par katra tiesībām nebūt diskriminētam;

3.7.2. iekļauj diskriminācijas un atšķirīgas attieksmes novēršanas jautājumu jauno darbinieku apmācībās un studējošo ievadapmācībā;

3.7.3. nosaka skaidrus rīcības algoritmus situācijās cilvēkiem, kuri saskaras ar diskrimināciju paši vai ir liecinieki šādai situācijai, vai pastāv aizdomas par šādu situāciju;

3.7.4. veido uzticības personu kultūru augstskolā, kas var sniegt emocionālo atbalstu cilvēkiem diskriminācijas vai aizskāruma situācijās.

4. Vienlīdzīgu iespēju nodrošināšana

4.1. RJA iestājas par un nodrošina vienlīdzīgas iespējas, izmantot augstskolas piedāvātās iespējas, kā vienīgo vērtēšanas kritēriju nosakot cilvēka profesionālo kompetenci, kvalifikāciju un sniegumu.

4.2. RJA nodrošina:

4.2.1. vienlīdzīgas tiesības un iespējas personīgajai un karjeras izaugsmei augstskolā akadēmiskā personāla pārstāvjiem un darbiniekiem atbilstoši to akadēmiskajai un profesionālajai kvalifikācijai;

4.2.2. vienlīdzīgas iespējas katram iesaistīties un ar savu darbu dot ieguldījumu studiju, pētniecības un citu augstskolas darbības jomu attīstībā;

4.2.3. vienlīdzīgu attieksmi pret katru pretendentu, kas kandidē uz amatu RJA, studentu uzņemšanā un studiju darbā, kā arī studējošajiem vienlīdzīgas iespējas studēt;

4.2.4. taisnīgu studējošo snieguma novērtējumu, pamatojoties uz skaidri un atklāti definētiem sasniedzamajiem mācību rezultātiem un vērtēšanas metodēm.

4.3. RJA nodrošina karjeras iespējas un līdzvērtīgu atalgojumu sievietēm un vīriešiem visās vecuma un sabiedrības grupās, sekmējot dzimumu līdztiesību un novēršot vecuma diskrimināciju.

4.4. RJA nodrošina vides un pakalpojumu pieejamību cilvēkiem ar kustību traucējumiem, kā arī iespēju robežās pastāvīgi veic darbības, lai veidotu vidi, kas būtu vairāk pieejama cilvēkiem ar citiem veselības traucējumiem.

5. Dažādības un iekļaušanās veicināšana

5.1. RJA apzinās, ka noteiktu sabiedrības grupu pārstāvjiem ir sarežģītāk iekļauties darba tirgū vai uzsākt/ turpināt studijas un tās ir pakļautas augstākiem sociālās atstumtības riskiem. Tāpēc RJA apņemas veltīt pūles, lai rastu risinājumus šo grupu pārstāvju iekļaušanai un iespēju radīšanai.

5.2. Lai veicinātu dažādību, iekļaušanu un iedrošināšanu, RJA veic šādus pasākumus:

5.2.1. organizē regulārus izglītojošus pasākumus, t.sk. kampaņas, mācības, diskusijas, fokusa grupas u.c. aktivitātes par dažādības un iekļaušanas jautājumiem, lai veicinātu izpratni;

5.2.2. iekļauj dažādības un iekļaušanas jautājumus jauno darbinieku apmācībās un studējošo ievadapmācībā, kā arī popularizē Politikā iekļautos principus un veicina to īstenošanu ikdienas darbībā un procesos struktūrvienībās;

5.2.3. organizē aktivitātes un pasākumus dažādu sabiedrības grupu un citu kultūras tradīciju un atšķirību iepazīšanai, izpratnes veidošanai;

5.2.4. iesaista dažādu sabiedrības grupu pārstāvjus un citus studējošos un darbiniekus diskusijās un priekšlikumu sagatavošanā dažādības vadības uzlabošanai augstskolā;

5.2.5. nodrošina atbalstošu darba vidi un nosacījumus (piemēram, elastīgs darba laiks), veic uzlabojumus (piemēram, pieejamība), pielāgo labumu paketi darba un privātās dzīves sabalansēšanai, lai piesaistītu noteiktas sabiedrības grupas pārstāvošus cilvēkus;

5.2.6. veicina personu ar invaliditāti un speciālām vajadzībām iekļaušanu RJA.